Tussenrapportage
Regio Deal Groningen-Noord II

Over jaarschijf 2025, juli 2026







Inhoudsopgave

Samenvatting **4**
Overzicht actielijn 1: Werken en Leren 4
Overzicht actielijn 2: Veilig zijn en Wonen 5
Overzicht actielijn 3: Meedoen 6
1. Inleiding **8**
2. Monitoring- en evaluatiestructuur **9**
3. Voortgang per actielijn 10
Actielijn 1: Werken en Leren 10
Project 1a: Kansrijk Groningen (Kansrijk Oude Wijken) 11
Project 1b: Stichting Bij Van Houten (Wijkbedrijvigheid) 12
Project 1c: De wijk als leerwerkplek (Wijkbedrijvigheid) 13
Project 1d: KIEM 13
Actielijn 2: Veilig zijn en Wonen 15
Project 2a: Stratenaanpak (programma) 15
Project 2b: Stratenaanpak (fysiek) 16
Project 2c: Veilig op straat en online 17
Project 2c1: Digitale Veiligheid 17
Project 2c2: Veilig ontwerp en beheer 18
Project 2c3: Veilig in en om school 19
Project 2d: Regionale aanpak ondermijning 20
Actielijn 3: Meedoen 21
Project 3a: Doorbraaknetwerk Groningen verbreden 21
Project 3b: Doorbraak Perspectiefbudget 22
Project 3c: Wijkmakers 23
Project 3d: Open Studio's (Studio T en SCN) 24
Project 3e: De Wijk De Wereld 26
Project 3f: Samen Sterk Vinkhuizen 27
Project 3g: Bisschop Bekkers, school met wijkfunctie 29
Project 3h: Vervangende nieuwbouw IKC De Wegwijzer 30
Project 3i: Weerbare wijken 30
4. Conclusies **31**
5. Financiën **32**
Bijlage 1 - Projectformat Wijkvernieuwing 33



Samenvatting

Overzicht Actielijn 1: Werken en Leren

Doel

Het versterken van ontwikkelkansen voor de inwoners van Groningen-Noord. Met een samenhangende aanpak worden inwoners ondersteund richting participatie, scholing en werk.

Inzet

In 2025 hebben we gewerkt aan vier projecten:
1a) Kansrijk Groningen
1b) Stichting Bij Van Houten
1c) De wijk als leerwerkplek
1d) KIEM

Resultaten

- Kansrijk Groningen wordt nu opgeschaald naar andere wijken in Groningen-Noord. Nieuwe buddy's zijn getraind, deelnemers worden begeleid en samenwerkingsrelaties worden versterkt.
- De fysieke transformatie van de voormalige Van Houtenschool is in maart 2026 afgerond. In 2025 waren we nog volop bezig met die transformatie. Bij Van Houten is inmiddels gerenoveerd, verduurzaamd, toegankelijk gemaakt en uitgebreid met een horecafunctie. Vanaf de opening wordt het wijkcentrum actief gebruikt.
- Scholing als onderdeel van ‘De wijk als leerwerkplek’ wordt zo dicht mogelijk bij de leefwereld van de inwoners georganiseerd. Dat draagt bij aan hun zelfredzaamheid en betere kansen op participatie en werk.
- De aanpak voor vroegsignalering bij jonge kinderen (KIEM) is de afgelopen jaren doorontwikkeld en verstevigd. De lijnen tussen onderwijs, ouders en hulpverlening zijn korter geworden. We gaan mogelijk een 12+ variant ontwikkelen.

Aandachts-punten

- Het incidentele karakter van de financiering belemmert structurele inbedding en levert onzekerheid op bij betrokkenen.
- Het borgen van de inzet en de samenwerking op de lange termijn is ook een aandachtspunt.
- Het beter inzichtelijk maken van resultaten, effecten en (maatschappelijke) impact vraagt hier en daar aandacht.
- De wijk als leerwerkplek kent een relatief hoge uitval, vooral onder lagere opleidingsniveaus. Het traject wordt verder ontwikkeld met (extra) aandacht voor instroom en doorstroom.
- De verdere opschaling van project KIEM naar andere wijken is op dit moment nog beperkt door beschikbare capaciteit en middelen. De aanpak vraagt daarnaast om blijvende investering in training en herhaling.

Deelconclusie

We zien dat de vier projecten bijdragen aan verschillende doelen binnen het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) en dan vooral op het gebied van gezondheid, sociale cohesie, participatie, ontwikkeling en bestaanszekerheid.

Overzicht Actielijn 2: Veilig zijn en Wonen

Doel

Het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in Groningen-Noord. Met een integrale aanpak waarin preventie en repressie worden gecombineerd, werken we aan zowel de sociale, digitale als de fysieke leefomgeving. Vroegsignalering, gezamenlijke verantwoordelijkheid en gebiedsgerichte inzet staan centraal om criminaliteit en overlast effectief terug te dringen.

Inzet

We hebben in 2025 gewerkt aan vier projecten:
2a) Stratenaanpak (programma)
2b) Stratenaanpak (fysiek)
2c) Veilig op straat en online
2d) Regionale aanpak ondermijning

Resultaten

- Het is nog te vroeg om de resultaten van de stratenaanpak (programma) te kunnen beoordelen. De uitvoering loopt relatief kort.
- In 2025 is de eerste stratenaanpak (programma) van start gegaan met een zichtbare en langdurige aanwezigheid van politie en boa's. Er is een externe projectleider aangetrokken en er is een integrale analyse opgesteld met betrokkenen. Dat heeft geleid tot een plan van aanpak.
- De eerste effecten van de fysieke stratenaanpak zijn zichtbaar, zoals in Selwerd en in omgeving Floresstraat. Op die plekken wordt de inrichting van de openbare ruimte verbeterd. Dankzij de rijksbijdrage kunnen we binnen meerdere deelprojecten ook fysiek investeren in klimaatadaptatie en sociale veiligheid.
- De mogelijkheden van online toezicht en handhaving (digitale boa's) is onderzocht en er is een project opgezet gericht op online jeugdcriminaliteit. Het plan van aanpak is gereed.
- Sinds 2025 wordt het aspect veiligheid meegenomen bij ontwerpprocessen, wijkvernieuwing en gebiedsontwikkeling zoals in Lewenborg, Beijum en Zernike.
- Het project Veilig In en Om School is in 2025 gestart. Participatie heeft geleid tot inzicht in de precieze veiligheidsvraagstukken en in het belang van maatwerk per school. De belangrijkste contouren van het programma zijn vastgesteld.
- De integrale aanpak gericht op het terugdringen van ondermijnende criminaliteit en overlast levert duidelijke resultaten op: de samenwerking is versterkt, het bewustzijn over ondermijning is gegroeid, de gemeentegrenzen werken minder belemmerend. Binnen de Groningse norm leiden de werkgroepen tot concrete handreikingen en monitoringinstrumenten. Er wordt geïnvesteerd in verdere professionalisering van het regionaal interventieteam, doorontwikkeling van de campagne en de opstart van het Bibob-expertteam.

Aandachts-punten

- De programmatische stratenaanpak is arbeidsintensief en complex gebleken. Per gebied moet rekening worden gehouden met een doorlooptijd van zes tot twaalf maanden voordat zicht ontstaat op structurele effecten.
- Sturing en verantwoording van de ingezette middelen voor de fysieke stratenaanpak vraagt aandacht. De afhankelijkheid van externe besluitvorming leidt soms tot vertraging. We werken aan het verbeteren van de financiële stuurinformatie.
- Ook is scherpere sturing bij de fysieke stratenaanpak nodig om de samenhang en effectiviteit van de inzet te vergroten.

- Er is nog geen brede kennisbasis beschikbaar voor online veiligheid. De focus ligt daarom op kennisontwikkeling.
- De vertaalslag van advies naar daadwerkelijke uitvoering bij Veilig Ontwerp en Beheer vraagt tijd en blijvende samenwerking.
- De beschikbare capaciteit van organisaties betrokken bij Veilig In en Om School is beperkt en de ambities zijn groter dan de beschikbare middelen.

Deelconclusie

Het organiseren van effectieve sturing en het borgen van de samenwerking op de langere termijn (door afhankelijkheid van tijdelijke financiering) zijn ook aandachtspunten bij de regionale aanpak van ondermijning.
De vier projecten in de tweede actielijn Veilig zijn en Wonen versterken elkaar en dragen bij aan het duurzaam verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in straten en buurten waar sprake is van overlast, criminaliteit of een verminderde veiligheidsbeleving. Daarmee wordt gewerkt aan een prettiger woonklimaat en een grotere betrokkenheid van bewoners bij hun buurt.

Overzicht Actielijn 3: Meedoen

Doel

Het leggen van een nieuwe sociale basis voor Groningen-Noord door te investeren in een gelijkwaardiger relatie tussen bewoners, overheid en maatschappelijke organisaties.

Inzet

In 2025 hebben we gewerkt aan de volgende acht projecten:
3a) Doorbraaknetwerk Groningen verbreden
3b) Doorbraak Perspectiefbudget
3c) Wijkmakers
3d) Open Studio's (Studio T en SCN)
3e) De Wijk De Wereld
3f) Samen Sterk Vinkhuizen
3g) Bisschop Bekkers, school met wijkfunctie
3h) Vervangende nieuwbouw IKC De Wegwijzer
Aan project 3i) Weerbare Wijken (Personen met onbegrepen gedrag) hebben we in 2025 niet kunnen werken wegens personele uitval.

Resultaten

- Inmiddels zijn woningcorporaties en afdeling Openbare Orde en Veiligheid (OOV) aangesloten bij het Doorbraaknetwerk Groningen. Op weg naar verbeterde samenwerking rondom complexe casuïstiek hebben de organisaties beter inzicht gekregen in elkaars perspectieven, verantwoordelijkheden en beperkingen. Uit beoordelingen van inwoners en gezinnen een jaar na een interventie blijkt dat de positieve effecten vaak groter zijn dan vooraf werd verwacht. We werken aan de vorming van een specialistisch Doorbraakteam binnen OOV.
- Het is gelukt het Doorbraak Perspectiefbudget beschikbaar te krijgen en een werkwijze te ontwikkelen buiten de bestaande gemeentelijke structuren om.

- Inmiddels zijn 18 partners aangesloten bij Wijkmakers. Wijkmakers beschikt over een breed en goed bezocht leeraanbod en succesvolle netwerkevenementen. Er wordt gewerkt met ‘cruciale opdrachten’ en er worden nieuwe leerateliers ontwikkeld. Het netwerk wordt uitgebreid naar de regio.
- Open Studio's (Studio T en SCN): het is gelukt fysiek én emotioneel veilige omgevingen te creëren voor jongeren. Veel jongeren geven aan dat zij mentaal sterker zijn geworden en beter met uitdagingen om kunnen gaan. De sociale participatie is toegenomen.
- Er is een brede betrokkenheid van bewoners met uiteenlopende achtergronden bij De Wijk De Wereld. Sociale netwerken zijn versterkt. Het project heeft blijvende impact op deelnemers, buurtnetwerken en wijkinitiatieven.
- Samen Sterk Vinkhuizen heeft zich ontwikkeld van een beginnende naar een groeiende community om bewoners met elkaar te verbinden en hen te helpen met vragen en uitdagingen. Het project draagt bij aan een sterke en veerkrachtige sociale basis.
- Bisschop Bekkers, school met wijkfunctie: inmiddels zijn twee mensen aangesteld die de wijkfunctie gaan aanjagen. Een actieve groep bewoners heeft geparticipeerd in de precieze invulling van de wijkfunctie. Het schoolgebouw is in mei 2026 in gebruik genomen. Los van een goede voorbereiding en draagvlak zijn er daarom nog weinig concrete resultaten zichtbaar over 2025.
- De realisatie van vervangende nieuwbouw voor IKC De Wegwijzer verloopt volgens planning. Met het aanvragen van een omgevingsvergunning medio juni 2026 kan worden toegewerkt naar de uitvoeringsfase. De bewoners zijn actief betrokken.
- Het project Weerbare Wijken (Personen met onbegrepen gedrag) is nog niet van start gegaan wegens langdurige uitval.

Aandachts-punten

- De ontwikkeling van nieuwe samenwerkingsvormen bij het Doorbraaknetwerk verloopt langzamer dan de looptijd van de financiering vanuit de Regio Deal. We focussen daarom op de veiligheidsketen waar al concrete plannen bestaan voor verdere uitvoering.
- De implementatie van het Doorbraak Perspectiefbudget heeft veel tijd gekost en is daardoor slechts beperkt ingezet. De pilot dreigt te eindigen nog voordat de meerwaarde goed beoordeeld kan worden.
- De exclusieve focus op Groningen-Noord is in praktisch opzicht niet uitvoerbaar omdat de complexe cases zich incidenteel voordoen.
- Voor de toekomst ligt de focus van Wijkmakers op het veiligstellen van een meerjarige financieringsbasis.
- Open Studio's (Studio T en SCN): voor de komende vier jaar is financiering geregeld in het coalitieakkoord van de gemeente Groningen. Er is onzekerheid over de periode daarna.
- Borging van project De Wijk De Wereld blijft een aandachtspunt. Zorgvuldig opgebouwde netwerken en initiatieven nemen mogelijk af wanneer de projectmatige ondersteuning stopt.
- Bij Samen Sterk Vinkhuizen zijn er zorgen over de beschikbare tijd en middelen om de gewenste veranderingen door te voeren. Veel projecten lopen naast elkaar zonder afstemming; de samenwerking verloopt soms moeizaam. Beslissingen worden nog vaak van bovenaf door professionals en instellingen opgelegd.
- Het succes van de Bisschop Bekkersschool met wijkfunctie hangt sterk af van de betrokkenheid en draagkracht van de bewoners om een duurzame en succesvolle invulling te realiseren.
- Het organiseren van vervangende capaciteit voor het project Weerbare wijken (Personen met onbegrepen gedrag) is een aandachtspunt.

Deelconclusie

Met de negen projecten behorend bij de derde actielijn Durven doen is geïnvesteerd in (nieuwe) voorzieningen, community's en activiteiten die de sociale samenhang in de buurt versterken. Daarmee dragen de projecten bij aan meerdere doelen van het NPLV, vooral op het gebied van de thema's leren, meedoen en leefomgeving.

1. Inleiding

De Regio Deal Groningen-Noord II kent een looptijd van 2025 tot en met december 2028. In deze tussenrapportage doen we verslag over het afgelopen jaar, 2025. We laten per actielijn zien wat we hebben gedaan en welke resultaten we in 2025 hebben bereikt. Ook is er een aantal punten dat onze aandacht vraagt. Met deze tussenrapportage leggen wij verantwoording af aan onze partners, aan het Rijk en aan de gemeenteraad van Groningen, maar vooral ook aan de bewoners van Groningen-Noord: op hen is deze Regio Deal immers gericht.

Overkoepelend doel

In een Regio Deal werken Rijksoverheid en regio samen om de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers te verhogen. Groningen-Noord is een van de twintig focusgebieden in heel Nederland om de leefbaarheid en veiligheid meer op orde te krijgen en de bewoners weer perspectief te bieden. Het convenant (2024/2025) dat is gesloten door het Rijk, de gemeente en regionale partijen is het formele document waarin de afspraken zijn vastgelegd. Het doel daarvan is de brede welvaart van inwoners en ondernemers in deze regio te verbeteren. Bij de Regio Deal zijn woningcorporaties, stichtingen, regionale opleidingscentra en politie actief betrokken.[1]



Regio Deal Groningen-Noord: opgaven en ambitie

Groningen-Noord is een van de twintig stedelijke focusgebieden in het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV). Het gebied omvat acht wijken met samen circa 60.000 inwoners. Allemaal prachtige wijken met bijzondere Groningers, maar in verhouding ook veel Groningers met minder mogelijkheden en kansen. In de noordelijke wijken hebben meer bewoners moeite met rondkomen en het vinden van werk, wonen mensen vaker in slechtere huizen, komen kinderen minder goed mee op school, en ervaren bewoners vaker onveiligheid in hun eigen buurt. Tegelijkertijd zijn de meeste bewoners trots op hun buurt en voelen zich ermee verbonden. De overkoepelende ambitie is daarom dat bewoners kunnen wonen in een passende woning, in een veilige wijk, waar iedereen mee kan doen en prettig wordt samengeleefd. In deze Regio Deal werken we daarom gezamenlijk aan het dichterbij brengen van de leefbaarheid, veiligheid en brede welvaart naar het niveau van het gemeentelijk gemiddelde, zodat het over 20 jaar geen verschil meer maakt waar je in Groningen woont of opgroeit. Deze hoofdambitie is door partijen en de samenwerkingspartners vertaald in concrete doelen per actielijn.

Vervolg op Regio Deal Groningen-Noord I

Deze tweede Regio Deal Groningen-Noord bouwt voort op de resultaten van de eerste Regio Deal en versterkt de brede welvaartsontwikkeling in de genoemde wijken. In deze tweede deal zetten we nadrukkelijk in op duurzame verandering: het (verder) versterken van kansen van kinderen en jongeren, het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid en het vergroten van perspectief voor bewoners in kwetsbare posities. Tijdens Regio Deal Groningen-Noord I hebben we daarvoor al een basis kunnen leggen. De samenwerking tussen de betrokken partijen krijgt steeds verder vorm en de effecten worden stapje voor stapje merkbaar.

Met de gezamenlijke inzet van bewoners, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, woningcorporaties, ondernemers, het Rijk en de gemeente Groningen blijven we werken aan een ongedeelde gemeente waarin iedereen kan meedoen en vooruit kan komen. Deze tussenrapportage over jaarschijf 2025 laat zien dat de beweging in Groningen-Noord zichtbaar is, maar ook dat volharding, samenwerking en structurele financiering essentieel zijn en blijven om de ambities waar te maken.

[1] Betrokken partners: Nationale Politie; Woningcorporaties Lefier, Nijestee, De Huismeesters, Patrimonium; Stichtingen WIJ Groningen, 02G2, SKSG, Het Pand, Sportcentrum Groningen-Noord, WerkPro; Opleidingscentra Alfa College, Noorderpoort.

2. Monitoring- en evaluatiestructuur

Om de ontwikkelingen in de noordelijke wijken te volgen en te leren van de interventies die worden ingezet, wordt gewerkt aan een langjarige monitoring- en evaluatiestructuur. Deze structuur vormt de basis voor het goede gesprek over de voortgang van de wijkvernieuwing en de effectiviteit van de ingezette maatregelen.

Bij de monitoring wordt nadrukkelijk aangesloten bij bestaande kennis en informatie. Zowel bewoners als professionals beschikken over waardevolle inzichten in de ontwikkelingen binnen de wijken. Daarnaast is een omvangrijke hoeveelheid kwantitatieve en kwalitatieve informatie beschikbaar. De uitdaging ligt niet zozeer in het verzamelen van gegevens, maar vooral in het leggen van een betekenisvolle relatie tussen de maatschappelijke opgaven, de ingezette interventies en de effecten die daarmee worden beoogd.

Monitoring

We volgen de maatschappelijke ontwikkelingen in de noordelijke wijken met behulp van de Basismonitor Groningen, een interactieve monitor waarin per wijk de ontwikkeling op circa 200 objectieve en subjectieve indicatoren wordt weergegeven (zie afbeelding Wijkkompas). Deze gegevens worden gebundeld in zogenoemde wijkkompassen, die inzicht geven in de positie van een wijk ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde.[2]

De Basismonitor fungeert daarbij als een maatschappelijke thermometer. De informatie helpt om ontwikkelingen zichtbaar te maken, prioriteiten te bepalen en ambities te formuleren. Per actielijn zijn meetbare doelen vastgesteld. De hoofdambitie is dat het over 20 jaar niet meer uitmaakt waar je in Groningen woont of opgroeit, door leefbaarheid, veiligheid en brede welvaart in Groningen-Noord dichter bij het gemeentelijke gemiddelde te brengen.

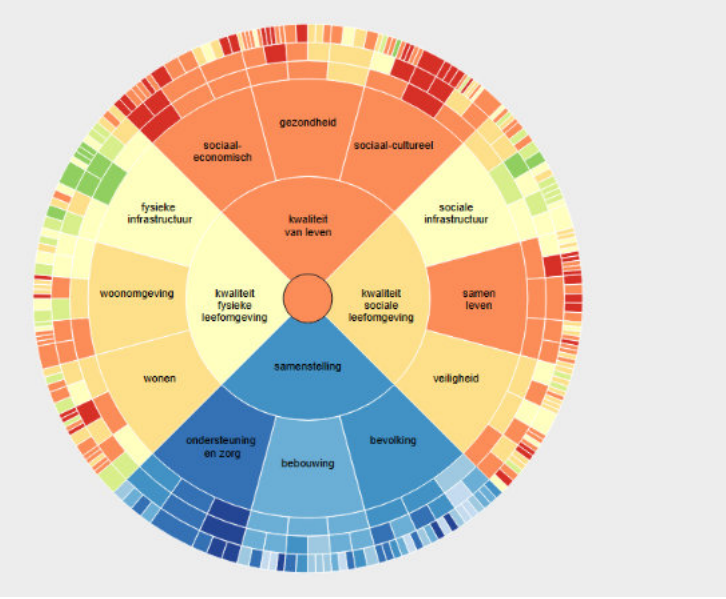
Evaluatie

Voor deze tussenrapportage is een beleidsevaluatie uitgevoerd op projectniveau. Met behulp van speciaal daarvoor ontwikkelde projectformats zijn projectleiders bevraagd op voortgang, resultaten, samenwerking, doelrealisatie, geleerde lessen en vervolgstappen (bijlage 1). De projectbeschrijvingen in deze rapportage zijn gebaseerd op deze evaluaties en vormen een belangrijk onderdeel van de lerende aanpak die binnen Groningen-Noord wordt gehanteerd. Omdat er sinds de aanvang van de Regio Deal Groningen-Noord II nog geen actualisatie van de Basismonitor heeft plaatsgevonden, beperken we ons in deze rapportage tot kwalitatieve beschrijvingen van de voortgang.

Onderzoeksagenda

Hoewel de huidige monitoringsstructuur steeds beter inzicht biedt in maatschappelijke ontwikkelingen en projectresultaten, blijft het een uitdaging om effecten rechtstreeks toe te schrijven aan specifieke interventies. Daarom wordt doorlopend gewerkt aan verdere verdieping van de kennisbasis. Daarbij wordt actief de samenwerking opgezocht met kennisinstellingen zoals de Hanzehogeschool en de Rijksuniversiteit Groningen. Door onderzoekagenda's te verbinden en bestaande kennisbronnen beter te benutten, ontstaat steeds meer inzicht in wat werkt, voor wie het werkt en onder welke omstandigheden interventies succesvol zijn. Op die manier groeit de monitoringsmethodiek uit tot een instrument dat niet alleen verantwoording ondersteunt, maar vooral bijdraagt aan een lerende en adaptieve aanpak van de wijkvernieuwing in Groningen-Noord.

Wijkkompas



2 https://basismonitor-groningen.nl/kompasvangroningen/

3. Voortgang per actielijn

In de Regio Deal Groningen-Noord II werken we langs drie actielijnen aan meerdere projecten:

- Actielijn 1: Werken en Leren (4 projecten)
- Actielijn 2: Veilig zijn en Wonen (4 projecten)
- Actielijn 3: Durven doen (9 projecten)

In dit hoofdstuk leggen we per actielijn verantwoording af over de voortgang van de projecten. Dat doen we telkens met dezelfde opbouw: wat is de kern van het project, welke resultaten worden zichtbaar, welke aandachtspunten signaleren wij en waarop zetten we de komende periode in?



Actielijn 1 - Werken en Leren

Binnen deze actielijn staat het versterken van ontwikkelkansen voor inwoners van Groningen-Noord centraal. Door het bundelen en opschalen van bewezen effectieve interventies wordt gewerkt aan een samenhangende aanpak die inwoners ondersteunt richting participatie, scholing en werk. Initiatieven zoals Kansrijk Groningen, wijkbedrijvigheid en de inzet op vroegsignalering via Kiem sluiten aan bij de leefwereld van inwoners en bieden laagdrempelige ondersteuning op meerdere leefgebieden. De combinatie van sociale begeleiding, praktijkgericht leren en vroege ondersteuning draagt bij aan het vergroten van zelfredzaamheid, het doorbreken van armoede en het versterken van perspectief op duurzame deelname aan de samenleving. De doelen van deze actielijn zijn:

- Het vergroten van werkgelegenheid en baankansen voor meer inwoners;
- Meer inwoners hebben een eigen, voldoende en stabiel inkomen zodat ze goed kunnen rondkomen;
- Minder bewoners hebben problematische schulden die de eigen regie in de weg staan;
- Minder kinderen en jongeren hebben leer- en ontwikkelingsachterstanden;
- Meer kinderen en jongeren leren op een manier die past en waarmee ze vooruitkomen;
- Meer jongeren hebben een passende startkwalificatie en stromen in op de arbeidsmarkt.

Achtereenvolgens beschrijven we de voortgang aan van de volgende projecten:

1a. Kansrijk Groningen (Kansrijk Oude Wijken)
1b. Stichting Bij Van Houten (Wijkbedrijvigheid)
1c. De wijk als leerplek (Wijkbedrijvigheid)
1d. KIEM

Project 1a: Kansrijk Groningen (Kansrijk Oude Wijken)

‘Kansrijk Oude Wijken’ richt zich op het versterken van de zelfredzaamheid van inwoners in kwetsbare buurten in Groningen-Noord. De kern van de aanpak is de inzet van getrainde ervaringsdeskundige buddy’s, die inwoners ondersteunen vanuit hun eigen leefwereld. De aanpak is gestart in de Oosterparkwijk en wordt gefaseerd opgeschaald naar het gehele stadsdeel Oude Wijken. Doel is dat meer bewoners regie krijgen over hun levenssituatie en kunnen deelnemen aan de samenleving.

Sinds de start in 2024 is in de Oosterparkwijk een stevige basis gelegd. Er is geïnvesteerd in het ontwikkelen van de methodiek, het werven en trainen van buddy’s en het opbouwen van samenwerking met onder andere WIJ Groningen, GKB, het Doorbraaknetwerk en lokale organisaties. Deze inzet heeft geleid tot een effectieve aanpak. In 2025 zijn circa 20 deelnemers ingestroomd, waarvan 12 zijn uitgestroomd; vijf van hen zijn doorgestroomd naar werk of opleiding.

Tegelijkertijd is gestart met de opschaling naar andere wijken in Groningen-Noord. Hierbij ligt de nadruk op netwerkopbouw, samenwerking met partners en het werven van nieuwe buddy’s. De eerste resultaten zijn zichtbaar: nieuwe buddy’s zijn getraind, deelnemers worden begeleid en samenwerkingsrelaties zijn versterkt. De aanpak draagt bij aan het vergroten van de regie van



inwoners, doordat ondersteuning aansluit op hun persoonlijke situatie en meerdere leefgebieden raakt.

Kansrijk Oude Wijken draagt bij aan verschillende doelen van het NPLV, met name op het gebied van gezondheid, participatie en bestaanszekerheid. Inwoners versterken hun zelfvertrouwen en sociaal netwerk, terwijl buddy’s zelf ook persoonlijke ontwikkeling doormaken.

Tegelijkertijd zijn er belangrijke aandachtspunten. De aanpak is grotendeels afhankelijk van tijdelijke financiering, waaronder middelen uit de Regio Deal en gemeentelijke programma’s. Hoewel er tot en met 2027 voldoende middelen zijn, is de continuïteit daarna onzeker. Dit belemmert de structurele inbedding en zorgt voor onzekerheid bij betrokkenen.

De komende periode staat in het teken van verdere opschaling, versterking van samenwerking en het borgen van de aanpak op de lange termijn, met een blijvende centrale rol voor inwoners en ervaringsdeskundigen.

Verhaal: https://wijkvernieuwing.groningen.nl/groninger-verhalen/kansrijk-oosterpark-van-moet-naar-moed

Project 1b: Stichting Bij Van Houten (Wijkbedrijvigheid)

‘Bij Van Houten’ richt zich op de renovatie, verduurzaming en uitbreiding van de voormalige Van Houtenschool tot een toekomstbestendig en multifunctioneel wijkcentrum in de Oosterparkwijk. Het doel is een toegankelijke en aantrekkelijke ontmoetingsplek te realiseren die aansluit bij de behoeften van bewoners en bijdraagt aan sociale samenhang en participatie in de wijk.

De fysieke transformatie van het gebouw is in maart 2026 afgerond met de opening van het vernieuwde wijkcentrum. De voormalige school is volledig gerenoveerd, verduurzaamd en gekoppeld aan de naastgelegen Vensterschool. Ook is het gebouw toegankelijk gemaakt en uitgebreid met een horecafunctie. Daarmee is een flexibel inzetbare accommodatie ontstaan met een hogere gebruikswaarde en aantrekkelijkheid voor bewoners en organisaties.

Na oplevering is ingezet op een snelle ingebruikname en programmering. WerkPro is aangesteld als beheerder en exploitant, waarna ruimtes zijn ingericht en afspraken zijn gemaakt met gebruikers zoals Werk & Participatie. Dit heeft geleid tot een wijkcentrum dat vanaf de opening actief wordt gebruikt, met een breed aanbod aan activiteiten en diensten. Het fungeert als laagdrempelige ontmoetingsplek waar direct invulling wordt gegeven aan maatschappelijke functies.

Het wijkcentrum draagt bij aan de versterking van sociale cohesie en participatie in de wijk. Bewoners worden actief betrokken bij activiteiten en kunnen bijdragen als vrijwilliger. Dit leidt tot meer ontmoeting, versterking van lokale netwerken en een afname van eenzaamheid. Daarnaast is sprake van een duurzame samenwerking tussen gemeente, stichting en betrokken partners, waarbij afspraken over beheer, exploitatie en programmering zijn vastgelegd.

Een belangrijk succes is dat het project voortkomt uit een duidelijke bewonersvraag, wat heeft gezorgd voor breed draagvlak en direct gebruik vanaf de opening. Tegelijkertijd is er een belangrijk aandachtspunt: de kwaliteit en veiligheid van de buitenruimte rondom het wijkcentrum. Deze blijft achter en kan het functioneren en de aantrekkelijkheid van het centrum beperken.

De komende periode richt zich op het verbeteren van deze buitenruimte, het verder ontwikkelen van de programmering en het vergroten van het bereik onder bewoners. Daarnaast wordt gewerkt aan het borgen van de samenwerking via een convenant en het monitoren van gebruik en maatschappelijke effecten. Hiermee wordt beoogd de positie van Bij Van Houten als centrale en duurzame wijkvoorziening verder te versterken.

De feestelijk opening van het nieuwe wijkcentrum Bij Van Houten





Project 1c: De wijk als leerwerkplek (Wijkbedrijvigheid)

'De wijk als leerwerkplek' maakt onderdeel uit van de Wijkacademie en richt zich op het laagdrempelig aanbieden van scholing aan inwoners van Groningen-Noord. Het doel is om deelnemers te ondersteunen in hun ontwikkeling richting een betaalde baan en daarmee hun positie op de arbeidsmarkt te versterken. Het project wordt uitgevoerd door de gemeente Groningen in samenwerking met het Alfa-college en heeft een looptijd van 2025 tot 2028.

Op dit moment nemen 37 deelnemers deel aan het traject. In de uitvoering blijkt dat met name op niveau 2 relatief veel deelnemers uitvallen, wat invloed heeft op de instroom en doorstroom binnen het traject. Desondanks biedt het project voor een deel van de deelnemers passende ondersteuning en ontwikkelmogelijkheden richting werk.

De aanpak kenmerkt zich door het combineren van leren en werken in de wijk, waarbij scholing zo dicht mogelijk bij de leefwereld van inwoners wordt georganiseerd. Hierdoor wordt de drempel om deel te nemen verlaagd en kunnen deelnemers vaardigheden ontwikkelen in een vertrouwde omgeving. Dit draagt bij aan hun zelfvertrouwen en kansen op werk.

Het project sluit inhoudelijk goed aan bij de bredere doelen van het NPLV. Met name op het gebied van participatie, ontwikkeling en toeleiding naar werk levert de aanpak een bijdrage. Het project ondersteunt inwoners bij het vergroten van hun zelfredzaamheid en verbeteren van hun perspectief op de arbeidsmarkt.

Een belangrijk aandachtspunt is het realiseren van voldoende deelname en het beperken van uitval, met name bij de lagere opleidingsniveaus. Dit vraagt om blijvende aandacht voor begeleiding, maatwerk en aansluiting bij de mogelijkheden van de doelgroep. Daarnaast is de huidige monitoring van dit traject beperkt uitgewerkt, wat het op dit moment lastig maakt om de resultaten en effecten volledig inzichtelijk te maken.

De komende periode ligt de focus op het verder ontwikkelen en versterken van het traject, met specifieke aandacht voor het vergroten van de instroom, het verbeteren van de doorstroom en het beter inzichtelijk maken van de resultaten en maatschappelijke effecten. Hierbij blijft de koppeling tussen leren, werken en de wijk het centrale uitgangspunt.

Project 1d: KIEM

'Kiem' richt zich op het verbeteren van vroegsignalering van risicovol en grensoverschrijdend gedrag bij jonge kinderen in de kinderopvang en het basisonderwijs. Door leerkrachten, pedagogisch medewerkers en WIJ-professionals beter toe te rusten, kunnen signalen eerder worden herkend en kan samen met ouders tijdig passende ondersteuning worden ingezet. Het project loopt sinds 2021 en is inmiddels uitgegroeid tot een doorlopende preventieve aanpak binnen meerdere wijken in Groningen.

Kiem wordt uitgevoerd in samenwerking met basisscholen, kinderopvangorganisaties en WIJ Groningen. In de praktijk vindt structureel overleg plaats waarin professionals signalen bespreken en gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor de ondersteuning van kinderen. Door deze integrale werkwijze ontstaat beter zicht op zowel de ontwikkeling van het kind als de thuissituatie, wat een belangrijke basis vormt voor effectieve preventie.

De aanpak is de afgelopen jaren doorontwikkeld en verstevigd. Zo is geïnvesteerd in training van professionals, het gebruik van inventarisatielijsten en een vaste samenwerking met WIJ-teams. Dit heeft geleid tot meer kennis en handelingsvaardigheid bij betrokken medewerkers. Zij signaleren eerder en voelen zich beter toegerust om te handelen bij zorgen. Ook zijn de lijnen tussen onderwijs, ouders en hulpverlening korter geworden, waardoor sneller en effectiever kan worden ingegrepen.

Na het wegvallen van financiering vanuit Preventie met Gezag is de continuïteit van Kiem geborgd met middelen uit de Regio Deal. Hierdoor kon de aanpak worden voortgezet op vier basisscholen en vijf kinderopvanglocaties in Selwerd, Paddepoel en Tuinwijk. Tegelijkertijd is beperkte uitbreiding gerealiseerd naar een nieuwe locatie in de Korrewegwijk. Verdere opschaling naar

andere wijken is op dit moment nog beperkt door beschikbare capaciteit en middelen.

Kiem levert een belangrijke bijdrage aan de doelen van het NPLV, met name op het gebied van leren en veilig zijn. Door vroegtijdige signalering en ondersteuning wordt voorkomen dat kleine problemen uitgroeien tot grotere ontwikkel- of gedragsproblemen. Dit draagt bij aan een stabielere ontwikkeling van kinderen, betere schoolloopbanen en een grotere kans op een passende startkwalificatie.

Belangrijke aandachtspunten liggen bij de borging op lange termijn en het beschikbaar houden van voldoende middelen. Daarnaast vraagt de aanpak om blijvende investering in training en herhaling, mede gezien de werkdruk binnen onderwijs en kinderopvang. Voor de komende periode ligt de focus op verdere borging, kwaliteitsbewaking en mogelijke doorontwikkeling, waaronder een uitbreiding naar een 12+ variant om ook jongeren beter te ondersteunen.



Actielijn 2 - Veilig zijn en Wonen

Deze actielijn richt zich op het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de buurten en wijken van Groningen-Noord. Door een integrale aanpak, waarin preventie en repressie worden gecombineerd, wordt gewerkt aan zowel de sociale als fysieke omgeving. Initiatieven zoals de stratenaanpak, het programma 'Veilig op straat en online' en de regionale aanpak ondermijning versterken elkaar en dragen bij aan een duurzame verbetering van veiligheid en woonkwaliteit. Kenmerkend is de intensieve samenwerking tussen overheden, veiligheids- en zorgpartners en inwoners. Daarbij staan vroegsignalering, gezamenlijke verantwoordelijkheid en gebiedsgerichte inzet centraal om criminaliteit en overlast effectief terug te dringen. De doelen van deze actielijn zijn:

- De omgeving en voorzieningen sluiten beter aan op de behoeften en wensen van bewoners;
- Meer bewoners voelen zich veilig;
- Er is minder overlastgevend, ondermijnend en crimineel gedrag;
- Kwetsbare bewoners worden weerbaar en beschermd tegen ongewenst gedrag en criminaliteit.

Achtereenvolgens beschrijven we de voortgang van de volgende projecten:

2a. Stratenaanpak (programma)
2b. Stratenaanpak (fysiek)
2c. Veilig op straat en online
2d. Regionale aanpak ondermijning

Project 2a: Stratenaanpak (programma)

De stratenaanpak richt zich op het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in straten en buurten in Groningen-Noord waar sprake is van overlast, criminaliteit of een verminderde veiligheidsbeleving. De aanpak bouwt voort op ervaringen uit de eerste Regio Deal-periode en is verder doorontwikkeld om effectiever in te spelen op complexe veiligheidsvraagstukken. In 2025 is de eerste stratenaanpak binnen deze actielijn van start gegaan.

Om de aanpak vorm te geven is een externe projectleider aangetrokken, met als opdracht de interventie verder te ontwikkelen. Er is gestart met een integrale analysefase waarbij samen met inwoners, partners en betrokken organisaties inzicht is verkregen in de onderliggende oorzaken van veiligheidsproblemen en de samenhang tussen verschillende vraagstukken in de buurt. Deze analyse heeft geleid tot een plan van aanpak dat als basis dient voor de uitvoering.

Sinds eind 2025 wordt uitvoering gegeven aan dit plan. Daarbij zijn onder meer actiedagen georganiseerd met politie en boa's en is intensief gesproken met bewoners, woningcorporaties, WIJ Groningen en andere partners. De aanpak kenmerkt zich door een zichtbare aanwezigheid in de wijken, waarbij het uitgangspunt is dat betrokken partners actief aanwezig blijven totdat de veiligheid en veiligheidsbeleving in het gebied duurzaam zijn verbeterd.

De stratenaanpak levert een directe bijdrage aan de doelen van het NPLV op het gebied van veiligheid. Door overlast en criminaliteit gericht aan te pakken wordt gewerkt aan een prettiger woon- en leefklimaat, meer vertrouwen in de directe leefomgeving en een grotere betrokkenheid van bewoners bij hun buurt. Daarnaast wordt de verbinding gelegd met sociaal-maatschappelijke ondersteuning, zodat op termijn ook kan worden ingezet op samenlevingsopbouw en de versterking van sociale netwerken.

Omdat de uitvoering nog relatief kort loopt, is het te vroeg om definitieve resultaten te beoordelen. Wel blijkt dat de aanpak arbeidsintensief en complex is, waardoor rekening moet worden gehouden met een doorlooptijd van zeker zes tot twaalf maanden per aanpak. De komende periode staan verdere professionalisering van de interventie, borging van de samenwerking en mogelijke uitbreiding naar andere straten centraal. Daarbij blijft het principe van 'learning by doing' leidend voor de verdere ontwikkeling van de aanpak.



Project 2b: Stratenaanpak (fysiek)

De fysiek-ruimtelijke stratenaanpak richt zich op het realiseren van een sociaal veilige en kwalitatief hoogwaardige woon- en leefomgeving in de noordelijke wijken. De aanpak bestaat uit een samenhangend pakket van fysieke ingrepen in de openbare ruimte, uitgevoerd in verschillende deelprojecten binnen Groningen-Noord. De werkzaamheden zijn doorlopend van aard en sluiten aan bij de thema's 'Veilig zijn' en 'Wonen' binnen het NPLV.

Binnen de stratenaanpak wordt gewerkt aan uiteenlopende projecten, variërend van herinrichting van straten tot grootschaligere gebiedsontwikkelingen in samenhang met woningcorporaties en andere investeringen, zoals het warmtenet. Een aanzienlijk aantal projecten bevindt zich in de voorbereidings- of uitvoeringsfase. Daarbij is een deel van de voortgang afhankelijk van externe besluitvorming, zoals rondom de knip/filter in de Eikenlaan, wat tot vertraging heeft geleid in enkele onderdelen van het programma.

De aanpak wordt gekenmerkt door een brede inzet van middelen en samenwerking tussen verschillende partijen. De bijdrage vanuit het Rijk maakt het mogelijk om binnen meerdere deelprojecten te investeren in een klimaatadaptieve inrichting van de openbare ruimte en het versterken van de sociale veiligheid.

De eerste effecten van de stratenaanpak zijn zichtbaar in lopende projecten, zoals in

Selwerd en de Floresstraatomgeving in de Indische Buurt, waar gewerkt wordt aan een verbeterde inrichting van de openbare ruimte en een hogere leefkwaliteit. Bewoners worden binnen de verschillende deel-projecten betrokken via informatieavonden en samenwerking met wijkorganisaties, wat bijdraagt aan draagvlak en aansluiting bij lokale behoeften.

De komende periode staat in het teken van verdere uitvoering van de deelprojecten, het verbeteren van de financiële stuurinformatie en het versterken van de samenhang binnen de aanpak. Hiermee wordt beoogd om de kwaliteit van de openbare ruimte structureel te verbeteren en bij te dragen aan een veilige en leefbare woonomgeving voor inwoners.

Verhaal: https://wijkvernieuwing.groningen.nl/groninger-verhalen/hoe-een-verweesde-straat-nieuwe-ouders-kreeg

Project 2c: Veilig op straat en online

Binnen dit project wordt gewerkt aan beter inzicht in digitale veiligheidsvraagstukken en aan de ontwikkeling van interventies die inwoners weerbaarder maken in hun online leefwereld. Het project is in 2025 gestart en kent een looptijd tot 2028. Het bestaat uit drie deelprojecten, te weten: Digitale Veiligheid (2c1), Veilig ontwerp en beheer (2c2) en Veilig in en om school (92c3). Deze zullen wij achtereenvolgens toelichten.



Deelproject 2c1: Digitale Veiligheid

Het deelproject Digitale Veiligheid richt zich op het voorkomen van online slachtofferschap en daderschap, met speciale aandacht voor kwetsbare groepen zoals jongeren en senioren. In de verslagperiode lag de nadruk op het creëren van de noodzakelijke randvoorwaarden voor uitvoering. Hiervoor zijn twee deelprojecten opgezet: een onderzoek naar de mogelijkheden van online toezicht en handhaving door boa's en een project gericht op het voorkomen en aanpakken van online jeugdcriminaliteit. De projectopdrachten zijn in samenwerking met betrokken partners uitgewerkt, waarna een projectleider is geworven en aangesteld. Daarnaast is NHL Stenden Hogeschool gestart met een onderzoek naar de juridische, organisatorische en praktische mogelijkheden van online toezicht en handhaving.

De projectleider heeft inmiddels verkennende gesprekken gevoerd met gemeenten, politie, WIJ Groningen en andere partners en is gestart met de ontwikkeling van een plan van aanpak. Tegelijkertijd is een praktijkverkenning gestart naar ervaringen van andere gemeenten met digitale boa's. De eerste onderzoeksresultaten bieden meer inzicht in de kansen en beperkingen van online toezicht

en in de voorwaarden voor een succesvolle en zorgvuldige invoering.

Een belangrijke bevinding uit de eerste fase is dat de fysieke en digitale leefwereld sterk met elkaar verweven zijn. Veel online conflicten hebben een directe relatie met gebeurtenissen in de fysieke omgeving en een aanzienlijk deel van de online daders heeft eerder ook offline strafbare feiten gepleegd. Daarnaast blijkt dat jongeren relatief vaak betrokken zijn als zowel slachtoffer als dader, terwijl ook senioren kwetsbaar zijn voor digitale fraude. Armoede, sociale druk en onderrapportage vergroten de risico's en maken het lastig om volledig zicht te krijgen op digitale criminaliteit.

Het project draagt primair bij aan de NPLV-doelen binnen het thema veiligheid, maar heeft naar verwachting ook positieve effecten op andere leefgebieden, zoals financiële weerbaarheid en mentale gezondheid. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat er nog beperkt sprake is van bewezen effectieve interventies en een brede kennisbasis op dit terrein. Daarom ligt de nadruk voorlopig op kennisontwikkeling, focus en het zorgvuldig ontwikkelen van nieuwe werkwijzen.

De komende periode staat in het teken van het vertalen van onderzoeksresultaten naar concrete interventies. Daarbij wordt gewerkt aan een aanpak voor online weerbaarheid van jongeren, versterking van vroegsignalering van online criminaliteit, ondersteuning van senioren bij het voorkomen van digitale fraude en het verder verkennen van de inzet van online boa's. Hiermee wordt beoogd de digitale veiligheid van inwoners structureel te verbeteren.

Deelproject 2c2: Veilig Ontwerp en Beheer

Het project Veilig Ontwerp en Beheer richt zich op het voorkomen van criminaliteit en het verbeteren van de veiligheidsbeleving door veiligheid nadrukkelijk mee te nemen in gebiedsontwikkeling en de inrichting van de openbare ruimte. De aanpak is gebaseerd op de principes van Crime Prevention Through Environmental Design (CPTED), waarbij veiligheid, gebruik van de openbare ruimte en fysieke inrichting in samenhang worden bekeken. Sinds 2025 wordt deze werkwijze op verschillende locaties binnen de wijkvernieuwing toegepast. In de verslagperiode is een externe CPTED-expert ingezet om kennis en expertise beschikbaar te maken binnen de wijkvernieuwingsaanpak. De methodiek is toegepast in verschillende gebiedsontwikkelingen, waaronder Lewenborg, Beijum en het Zernikegebied. In deze trajecten zijn schouwen uitgevoerd met partners zoals de politie, WIJ Groningen en wijkverenigingen. Op basis daarvan zijn adviezen opgesteld waarmee sociale veiligheid een expliciete plek heeft gekregen in visies, uitvoeringsprogramma's en ontwerptrajecten.

Een belangrijk resultaat is dat betrokken professionals vanuit verschillende disciplines steeds meer dezelfde taal spreken als het gaat om sociale veiligheid. De methodiek functioneert daarbij als verbindende schakel met gebiedsontwikkeling door de overlap tussen verschillende domeinen als veiligheid, openbare ruimte, gezondheid en vergroening. Hierdoor ontstaat meer aandacht voor preventie aan de voorkant van ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen potentiële veiligheidsrisico's al tijdens de planvorming worden meegenomen.

In Lewenborg is sociale veiligheid geborgd in de plannen van de wijkvernieuwing. Ook in Beijum heeft de aanpak geleid tot een lerend netwerk van professionals en is sociale veiligheid structureel opgenomen in het uitvoeringsprogramma. En binnen de gebiedsontwikkeling van Zernike heeft de inzet van de CPTED-expert gezorgd voor meer aandacht voor de relatie tussen het gebied en de omliggende wijken en voor het meenemen van veiligheid als ontwerpopgave.

De kracht van Veilig Ontwerp en Beheer ligt in de integrale en participatieve werkwijze. Door veiligheid te verbinden aan andere maatschappelijke doelen ontstaat een bredere aanpak die niet alleen bijdraagt aan een veiligere leefomgeving, maar ook aan leefbaarheid, gezondheid en sociale samenhang. Tegelijkertijd blijkt dat de vertaalslag van advies naar daadwerkelijke uitvoering tijd en blijvende samenwerking vraagt.

De komende periode ligt de focus op het structureel verankeren van Veilig Ontwerp en Beheer binnen gebiedsontwikkelingen.



Daarbij wordt ingezet op het opnemen van sociale veiligheid als standaardvoorwaarde in ontwerpprocessen en het sterker verbinden van ruimtelijk ontwerp aan sociale programmering en samenlevingsopbouw. Op deze manier wordt gewerkt aan een duurzame verbetering van zowel de veiligheid als de kwaliteit van de leefomgeving.

Deelproject 2c3: Veilig in en om school (VIOS)
Het deelproject VIOS richt zich op het versterken van de veiligheid in en rondom scholen door onderwijs-, zorg- en veiligheidspartners beter met elkaar te verbinden. Binnen deze aanpak werken scholen, gemeente, politie, Halt en WIJ Groningen samen aan een structurele aanpak van veiligheidsvraagstukken die spelen in en rondom onderwijsinstellingen. Het project is in 2025 gestart en bevindt zich momenteel in de voorbereidings- en ontwikkelfase.

In de verslagperiode is een projectleider aangesteld die de eerste verkennende fase heeft geleid. Door middel van gesprekken met onderwijsbestuurders, schooldirecteuren, politie, Halt, WIJ Groningen en andere betrokken partijen is een breed beeld ontstaan van de veiligheidsvraagstukken die spelen binnen het onderwijs. Daarnaast is een stakeholderbijeenkomst georganiseerd waarin de belangrijkste thema's, kansen en knelpunten zijn geïnventariseerd. Dit heeft geleid tot een eerste selectie van scholen waar de VIOS-aanpak naar verwachting het meeste effect kan hebben.

Een belangrijk resultaat van deze fase is dat de scope van het project scherper is afgebakend en de onderlinge verwachtingen van partners zijn verduidelijkt. Ook is vastgesteld dat een uniforme aanpak voor alle scholen onvoldoende aansluit bij de praktijk. Daarom is gekozen voor een maatwerkbenadering, waarbij per school wordt gekeken welke veiligheidsvraagstukken spelen en welke partners daarbij nodig zijn. Daarnaast is de stuurgroep uitgebreid met de basisteamchef van de politie om de verbinding tussen onderwijs-, zorg- en veiligheidsnetwerken verder te versterken.



De analysefase heeft bevestigd dat de urgentie van schoolveiligheid breed wordt gedeeld. Tegelijkertijd blijkt dat de beschikbare capaciteit van betrokken organisaties beperkt is en dat de ambities groter zijn dan de beschikbare middelen. Om die reden wordt gekozen voor een gefaseerde aanpak, waarbij gestart wordt met een beperkt aantal pilotscholen in het voortgezet onderwijs en het mbo. Op basis van de opgedane ervaringen kan de aanpak vervolgens verder worden ontwikkeld en opgeschaald.

Hoewel de maatschappelijke effecten nog moeten volgen, zijn de belangrijkste contouren van het programma inmiddels vastgesteld. Scholen signaleren onder meer vraagstukken rondom online criminaliteit, intimidatie, radicalisering, jeugdoverlast en conflicten die vanuit de leefomgeving de school binnenkomen. Het project moet bijdragen aan vroegsignalering, betere samenwerking en een effectievere aanpak van dergelijke veiligheidsvraagstukken.

De komende periode staat in het teken van de selectie van deelnemende scholen, het opstellen van een samenwerkingsconvenant, de werving van een regisseur schoolveiligheid en de start van kernteams schoolveiligheid. Hiermee wordt gewerkt aan kortere lijnen tussen scholen, zorg- en veiligheidspartners en aan een duurzame samenwerking die de veiligheid van leerlingen en medewerkers versterkt.

Project 2d: Regionale aanpak ondermijning

De regionale aanpak ondermijning richt zich op het terugdringen van ondermijnende criminaliteit in de provincie Groningen. Binnen dit programma werken tien Groninger gemeenten, de provincie en waterschappen samen aan een integrale en gebiedsoverstijgende aanpak. Het doel is om de weerbaarheid van overheid, inwoners en ondernemers te vergroten en de leefbaarheid en veiligheid in de wijken te versterken.

Het programma bestaat uit meerdere samenhangende deelprojecten die zich richten op preventie, bewustwording en handhaving. Belangrijke onderdelen zijn de ontwikkeling van de 'Groningse norm', de campagne 'Mijn kind doet dat wel' en de inzet van het Regionaal Interventieteam (RIT). Daarnaast wordt gewerkt aan de opzet van een regionaal Bibob-vakteam (bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) en een beleefhuis ondermijning voor professionals.

Binnen de Groningse norm wordt gewerkt met werkgroepen per thema, gericht op het versterken van de weerbaarheid van overheden. Dit leidt tot onder meer concrete handreikingen, protocollen en monitoringinstrumenten voor gemeenten en partners. De campagne 'Mijn kind doet dat wel' richt zich op ouders van jongeren en biedt inzicht en handelingsperspectief rondom betrokkenheid bij drugs- en vapehandel via onder andere een website en een mobiele voorlichtingsopstelling die bijvoorbeeld wordt ingezet tijdens ouderavonden op scholen.



Het Regionaal Interventieteam vervult een belangrijke rol in de uitvoeringspraktijk. Dit team voert bestuurlijke controles uit in de provincie, gericht op het tegengaan van ondermijnende criminaliteit en het verbeteren van het leef- en ondernemersklimaat. Inmiddels zijn er meer dan vijfentwintig actiedagen geweest waarbij meerdere (adres)controles zijn uitgevoerd en is geïnvesteerd in de professionalisering van toezichthouders en samenwerking met ketenpartners zoals politie, douane en NVWA (Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit).

De aanpak levert duidelijke resultaten op in de vorm van verbeterde samenwerking en een groeiend bewustzijn van ondermijning bij betrokken partijen. De regionale samenwerking zorgt ervoor dat gemeentegrenzen minder belemmerend werken en dat kennis en capaciteit beter worden benut. Tegelijkertijd zijn er aandachtspunten, met name rondom het organiseren van effectieve sturing en het borgen van de samenwerking op langere termijn, gezien de afhankelijkheid van tijdelijke financiering.

Voor de komende periode ligt de focus op verdere professionalisering van het interventieteam, doorontwikkeling van de campagne en de opstart van het Bibob-vakteam. Daarnaast blijft het versterken van de regionale samenwerking en het vergroten van de weerbaarheid van overheden en inwoners centraal staan, om ondermijnende criminaliteit duurzaam terug te dringen.

Actielijn 3 - Meedoen

Bij deze actielijn gaat het om het écht anders durven doen voor wat betreft hoe betrokken partijen en relevante partners zich verhouden tot bewoners. De regio ontwikkelt nieuwe maatwerkinstrumenten en investeert in een meer gelijkwaardige relatie tussen bewoners, overheid en maatschappelijke organisaties. Het uiteindelijke doel: het leggen van een nieuwe sociale basis voor Groningen-Noord. De doelen van deze actielijn zijn:

- Meer inwoners hebben regie over het eigen leven, kunnen voor zichzelf zorgen en hulp organiseren als dat nodig is;
- Meer inwoners hebben een sterk sociaal netwerk waarop ze kunnen terugvallen;
- Meer inwoners voelen zich betrokken bij de eigen buurt en kunnen meedoen aan de ontwikkeling van hun buurt;
- Meer inwoners hebben vertrouwen in de lokale overheid en maatschappelijke instanties.

Achtereenvolgens beschrijven we de voortgang van de volgende projecten:

3a. Doorbraaknetwerk Groningen verbreden
3b. Doorbraak Perspectiefbudget
3c. Wijkmakers
3d. Open Studio's (Studio T en SCN)
3e. De Wijk De Wereld
3f. Samen Sterk Vinkhuizen
3g. Bisschop Bekkers, school met wijkfunctie
3h. Vervangende nieuwbouw IKC De Wegwijzer
3i. Weerbare Wijken

Project 3a: Doorbraaknetwerk Groningen verbreden

Het verbreden het Doorbraaknetwerk Groningen is in 2024 gestart en heeft een looptijd van drie jaar. Het richt zich op het uitbreiden van de succesvolle doorbraak-aanpak naar de sectoren Onderwijs, Veiligheid en Wonen. Het Doorbraaknetwerk is een samenwerkingsverband van de gemeente Groningen en verschillende maatschappelijke partners dat zich richt op complexe situaties waarin inwoners vastlopen doordat bestaande regels, procedures of organisaties onvoldoende op elkaar aansluiten. De kern van de aanpak is dat het perspectief van de inwoner centraal staat en dat professionals waar nodig gezamenlijk maatwerk organiseren, ook als daarvoor buiten bestaande kaders moet worden gedacht.

De afgelopen periode heeft vooral in het teken gestaan van het opbouwen van draagvlak en samenwerking binnen de nieuwe sectoren. Daarbij is gebleken dat het uitbreiden van de werkwijze een langdurig proces is. Binnen iedere sector zijn sleutelfiguren nodig die het belang van de aanpak herkennen en anderen daarin meenemen. Inmiddels zijn woningcorporaties en de afdeling Openbare Orde en Veiligheid (OOV) aangesloten bij het Doorbraaknetwerk en vertegenwoordigd in het Stedelijk Doorbraakteam. Vooral binnen de veiligheidsketen is veel beweging zichtbaar: OOV werkt aan een eigen specialistisch Doorbraakteam dat als voorportaal kan fungeren voor het bredere netwerk. Binnen het onderwijs wordt de

werkwijze inmiddels gebruikt wanneer scholen of samenwerkingsverbanden vastlopen, maar daar zijn nog geen vaste ambassadeurs of structurele samenwerkingsvormen ontstaan.

Een belangrijk resultaat van de verbreding is dat betrokken organisaties beter inzicht hebben gekregen in elkaars perspectieven, verantwoordelijkheden en beperkingen. Hierdoor ontstaat meer begrip voor de gevolgen van verkokering en voor de problemen die inwoners ervaren wanneer verschillende systemen niet goed op elkaar aansluiten. Deze gezamenlijke inzichten vormen een eerste stap naar structurele verbeteringen in de samenwerking rondom complexe casuïstiek.

Daarnaast heeft het Doorbraaknetwerk bijgedragen aan concrete verbeteringen in beleid en uitvoering. De bewezen effectieve interventies zijn onderdeel gemaakt van reguliere oplossingen, waarmee de gezamenlijke dienstverlening duurzaam wordt versterkt vanuit de lokale praktijk. Zo is beleid aangepast rond het knelpunt van leerlingenvervoer tussen onderwijs en zorg. Ook is een probleem rondom uitstroom uit detentie opgeschaald naar het landelijke platform Professionals voor Maatwerk Multiproblematiek (PMM). Verder blijkt dat vraagstukken rond wonen vaak een sleutelrol spelen bij het oplossen van problemen op andere leefgebieden. De praktijk laat zien dat maatwerk hierin essentieel is.

Een belangrijk uitgangspunt van de aanpak is dat inwoners zelf hun gewenste oplossing formuleren. Hierdoor ervaren zij meer regie over hun leven en neemt hun afhankelijkheid van voorzieningen af. Dat draagt bij aan herstel van vertrouwen in instanties en overheid. Om de effecten van de interventies te volgen, wordt gewerkt met duurzaamheidsmetingen die een jaar na een doorbraak de impact op inwoners en gezinnen beoordelen. Uit deze metingen blijkt dat de positieve effecten vaak groter zijn dan vooraf werd verwacht.

Tegelijkertijd zijn er uitdagingen. De samenwerking tussen organisaties met verschillende belangen en verantwoordelijkheden vraagt veel tijd en afstemming. Bovendien verloopt de ontwikkeling van nieuwe samenwerkingsvormen langzamer dan de looptijd van financiering vanuit de Regio Deal. Daarom verschuift de focus voorlopig naar de veiligheidsketen, waar al concrete plannen bestaan voor verdere uitvoering. In de komende periode wordt gewerkt aan de vorming van een specialistisch Doorbraakteam binnen Openbare Orde en Veiligheid, waarmee de samenwerking tussen veiligheid en het sociaal domein verder wordt versterkt en nieuwe mogelijkheden ontstaan voor maatwerk en integrale ondersteuning van inwoners.

Project 3b: Doorbraak Perspectiefbudget

Het project ‘Doorbraak Perspectiefbudget’ - voorheen Doorbraakperspectieffonds - is opgezet om inwoners te ondersteunen in situaties waarin bestaande regelingen, budgetten en wettelijke kaders onvoldoende ruimte bieden voor een passende oplossing. Het project maakt deel uit van het thema Meedoen binnen de wijkvernieuwing en wordt uitgevoerd door het Doorbraaknetwerk, een samenwerking tussen de gemeente Groningen en WIJ Groningen.

De aanleiding voor het perspectiefbudget is dat sommige complexe individuele situaties niet goed passen binnen de bestaande sectorale aanpakken. Het budget biedt professionals de mogelijkheid om maatwerkoplossingen te financieren wanneer reguliere financieringsvormen tekortschieten. Het uiteindelijke doel is om inwoners meer regie over hun eigen leven te geven, hun afhankelijkheid van voorzieningen te verminderen en het vertrouwen in overheid en maatschappelijke instanties te versterken. Daarnaast wordt beoogd om bewezen effectieve (doorbraak)interventies uiteindelijk onderdeel te maken van reguliere oplossingen, waarmee de dienstverlening duurzaam is versterkt vanuit de lokale praktijk.

In de afgelopen periode is een belangrijke mijlpaal bereikt: het perspectiefbudget is daadwerkelijk gerealiseerd en bestuurlijk vastgesteld. In samenwerking met professionals binnen het Doorbraaknetwerk

is een werkwijze ontwikkeld voor situaties waarin een doorbraak noodzakelijk is, maar waarbij onduidelijkheid bestaat over de grondslag voor financiering of gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Een belangrijk succes is dat het gelukt is om financiering te organiseren en een werkwijze te ontwikkelen buiten de bestaande gemeentelijke structuren, ondanks de organisatorische en bestuurlijke complexiteit daarvan. Daarnaast blijkt uit de eerste ervaringen dat slechts een klein aantal situaties daadwerkelijk buiten de reguliere mogelijkheden valt en dat een exclusieve focus op Groningen-Noord niet praktisch uitvoerbaar is, omdat dergelijke casussen zich slechts incidenteel voordoen.

Voor de komende periode ligt de nadruk op verdere uitvoering als onderdeel van het Doorbraaknetwerk en op een grondige evaluatie van de werkwijze van het perspectiefbudget. Zo kan worden vastgesteld welke plaats deze aanpak in de toekomst verdient binnen de gemeentelijke dienstverlening.

Project 3c: Wijkmakers

Het project 'Wijkmakers' ondersteunt het lerend netwerk binnen de wijkvernieuwing door middel van een wijkacademie waarin professionals, bewoners en organisaties elkaar ontmoeten, van elkaar leren en samen werken aan maatschappelijke vernieuwing. Het project wordt uitgevoerd door Stichting Wijkmakers die zich richt op het versterken van wijkgericht werken in Groningen. De organisatie vervult daarbij drie kernfuncties: een netwerkfunctie (ontmoeten), een kennisfunctie (leren) en een innovatiefunctie (vernieuwen). De basis van Wijkmakers staat inmiddels stevig en in de eerste fase van de Regio Deal is een solide fundament gelegd voor verdere ontwikkeling.

Binnen de kennisfunctie organiseert Wijkmakers uiteenlopende leeractiviteiten waarmee bewoners en professionals hun kennis en vaardigheden kunnen vergroten. Voorbeelden hiervan zijn de leergang Wijkontwikkeling, een masterclass gebiedsontwikkeling rond de Niemeyer-locatie, een traineeship in samenwerking met VONK (een organisatie voor talentontwikkeling in Noord-Nederland), een lezingenreeks 'De Waardevolle Stad' samen met de Rijksuniversiteit Groningen en maandelijkse columns over actuele thema's in de wijkvernieuwing. Deze activiteiten dragen bij aan een cultuur van een leven lang leren en helpen deelnemers hun nieuwe vaardigheden direct toe te passen in de praktijk van gebiedsgericht werken.

De netwerkfunctie richt zich op het verbinden van mensen en organisaties. Wijkmakers organiseert daarom diverse activiteiten waar ontmoeten centraal staat, zoals wijkwandelingen met een inhoudelijke component, excursies, werkplaatsen, themabijeenkomsten en netwerkborrels. Deze activiteiten



vinden zoveel mogelijk plaats in de wijken en dorpen zelf, waardoor deelnemers direct in contact komen met lokale vraagstukken en initiatieven. Door professionals, bewoners en organisaties met verschillende achtergronden samen te brengen, ontstaan lerende gemeenschappen waarin kennis wordt gedeeld en nieuwe perspectieven worden ontwikkeld.

Daarnaast vervult Wijkmakers een innovatiefunctie. De organisatie creëert ruimte voor experimenten, kennisuitwisseling en samenwerking rond complexe maatschappelijke vraagstukken. Door partijen samen te brengen en praktijkervaringen te delen, stimuleert Wijkmakers maatschappelijke vernieuwing en draagt het bij aan innovatieve, samenhangende aanpakken voor wijk- en dorpsontwikkeling. Ook ondersteunt de organisatie actief het kennisdelen binnen programma's als Wijkvernieuwing en het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV).

Een belangrijk succes is dat Wijkmakers inmiddels beschikt over een netwerk van achttien partners, een breed en goed bezocht (theoretisch) leeraanbod en een reeks succesvolle netwerkevenementen. Tegelijkertijd ziet de organisatie kansen om haar strategische betekenis verder te vergroten. Daarom wordt gewerkt met zogenoemde 'cruciale opdrachten': praktijkgerichte leertrajecten waarin deelnemers werken aan actuele en complexe maatschappelijke vraagstukken waarbij de samenwerking lastig is. Op die manier ontwikkelen zij hun eigen vaardigheden én leveren zij tegelijkertijd een bijdrage aan concrete opgaven in de wijk. Het vinden van geschikte opdrachten blijkt in de praktijk echter niet altijd eenvoudig en vraagt om intensief samenwerken met partners.

Voor de toekomst ligt de focus op het versterken van de samenwerking met partners, het veiligstellen van een meerjarige financieringsbasis en het uitbreiden van het netwerk naar de regio rondom de stad Groningen. Daarnaast worden nieuwe leerateliers ontwikkeld, onder meer over veerkracht en gezondheid in dorpen en wijken. Bewoners blijven actief betrokken via gratis deelnameplaatsen in leergangen en uitnodigingen voor evenementen. Met dit alles wil Wijkmakers een blijvende bijdrage leveren aan kennisontwikkeling, samenwerking en innovatie binnen de wijkvernieuwing.

Website Wijkmakers:
https://wijkmakers.nl/



Project 3d: Open Studio's (Studio T en SCN)

Het project 'Open Studio's' heeft als doel jongeren een veilige, vertrouwde en toegankelijke plek te bieden waar zij creatief bezig kunnen zijn, elkaar kunnen ontmoeten en zich via kunst en cultuur persoonlijk kunnen ontwikkelen. Het project wordt uitgevoerd door Tumult (centrum voor muziek, theater en beeldende kunst) in samenwerking met WIJ Groningen (maatschappelijke non-profit organisatie met sociale wijkteams). Het valt binnen het thema Meedoen van het NPLV. De studio's richten zich op jongeren die behoefte hebben aan een plek waar zij zichzelf kunnen zijn, hun talenten kunnen ontdekken en sociale contacten kunnen opbouwen.

Studio T is een creatieve ontmoetingsplek voor jongeren (gericht op 12 tot 21 jaar) in de wijk Selwerd met de focus op hiphop, muziek en ontmoeting. Het bestaat al meer dan vijf

jaar en is inmiddels stevig is verankerd in de wijk. Hier kunnen jongeren naast muziek maken ook deelnemen aan diverse culturele activiteiten en zo werken aan hun persoonlijke ontwikkeling. Een belangrijke succesfactor is de nauwe samenwerking tussen jongerenwerkers en studiobegeleiders. Hierdoor voelen jongeren zich gezien, gehoord en veilig.[3]

Het Technisch & Creatief Jeugdcentrum SCN (Sociaal Centrum Groningen-Noord) in de wijk Vinkhuizen combineert kunst en cultuur met andere activiteiten, zoals de jeugdsoos. Het doel van SCN is kinderen en jongeren een plek te bieden waar ze zich volledig kunnen ontwikkelen op technisch, creatief, persoonlijk en sociaal vlak. Om de artistieke ontwikkeling verder te versterken zal een nieuwe medewerker met een specifieke kunstachtergrond worden aangesteld, zodat jongerenwerkers zich meer kunnen richten op de sociale begeleiding van deelnemers.

Een van de belangrijkste resultaten van het project is het creëren van een fysiek én emotioneel veilige omgeving. Jongeren ervaren de studio's als een plek waar zij niet worden beoordeeld op hun verleden of problemen, maar worden gewaardeerd om wie zij zijn. Deze veilige omgeving draagt bij aan hun zelfvertrouwen en bereidheid om zich open te stellen. Daarnaast stimuleren studiobegeleiders jongeren om hun talenten te ontwikkelen. Hierdoor werken deelnemers

[3] De positieve effecten worden onderschreven door onderzoek van OIS, de onderzoeksafdeling van de Gemeente Groningen: https://publicaties.oisgroningen.nl/open-studios-2025



Foto Reyer Boxem

aan vaardigheden zoals zelfvertrouwen, emotionele regulatie, zelfreflectie, sociale vaardigheden, discipline, samenwerking en identiteitsontwikkeling. Veel jongeren geven aan dat zij mentaal sterker zijn geworden en beter met uitdagingen kunnen omgaan.

Ook op sociaal vlak zijn de effecten zichtbaar. Veel jongeren hadden voor hun deelname een beperkt sociaal netwerk. De studio's bieden mogelijkheden om nieuwe vriendschappen op te bouwen, sociale contacten te onderhouden en gevoelens van eenzaamheid te verminderen. Hierdoor neemt de sociale participatie toe en voelen jongeren zich sterker verbonden met hun omgeving. Het project blijkt bovendien aantrekkelijk voor kwetsbare jongeren en jongerenwerkers spelen hierop in. Bij ongeveer de helft van de bijeenkomsten is minstens één jongere aanwezig met mentale, sociale of gedragsmatige problematiek, zoals eenzaamheid, depressie, ADHD, autisme of schoolgerelateerde problemen. De studio's bieden juist deze groep een laagdrempelige vorm van ondersteuning en ontwikkeling.

Een belangrijk succes is dat Open Studio's inmiddels is opgenomen in het coalitieakkoord van de gemeente Groningen. Hierdoor is de financiering voor de komende vier jaar verzekerd. Tegelijkertijd bestaat er onzekerheid over de periode daarna. Voor de toekomst wordt ingezet op verdere professionalisering van de samenwerking tussen Tumult en WIJ Groningen, onder meer door duidelijke afspraken te maken over de inzet van jongerenwerkers. Jongeren blijven daarbij een actieve rol spelen in de inhoudelijke invulling van de studio's en kiezen zelf welke creatieve discipline zij willen ontwikkelen.

Verhaal: https://wijkvernieuwing.groningen.nl/groninger-verhalen/gezien-en-gehoord-worden-in-open-studio

Project 3e: De Wijk De Wereld

‘De Wijk De Wereld’ is een meerjarig cultuur- en participatieproject dat inmiddels zeven jaar actief is in verschillende Groningse wijken. Het project heeft als doel bewoners actief te betrekken bij het maken van theaterproducties en daarmee bij te dragen aan sociale verbinding, participatie, talentontwikkeling, zichtbaarheid van bewonersverhalen en een grotere betrokkenheid bij cultuur. Daarnaast beoogt het project culturele instellingen toegankelijker te maken voor inwoners die normaal gesproken minder snel deelnemen aan culturele activiteiten.

Culturele organisaties realiseren het project samen met professionele makers, wijkpartners en bewoners. Inwoners spelen een centrale rol in alle fasen van het project. De betrokkenheid start met gesprekken, ontmoetingen en het ophalen van verhalen uit de wijk. Vervolgens werken bewoners samen met professionele makers aan de ontwikkeling van voorstellingen, muziek, dans en andere culturele uitingen. Bewoners zijn daarmee niet alleen deelnemers, maar medevormgevers van de inhoud en uitvoering.



Foto's Reyer Boxem

Het project heeft geleid tot een brede betrokkenheid van bewoners uit uiteenlopende groepen en achtergronden. Door deelname aan gezamenlijke culturele activiteiten zijn ontmoetingen ontstaan en zijn sociale netwerken versterkt. Zo heeft het project lokale gemeenschappen beter zichtbaar gemaakt en het onderling begrip tussen verschillende groepen bewoners vergroot. Bewoners ontwikkelden nieuwe vaardigheden en kregen meer zelfvertrouwen. Het heeft bovendien bijgedragen aan de trots op de wijk en de versterking van de sociale cohesie.[4]

Daarnaast heeft het project de relatie tussen culturele instellingen en bewoners verbeterd en geleid tot een toegankelijker en inclusiever cultureel aanbod. Er zijn bewoners bereikt die niet vanzelfsprekend deelnemen aan culturele activiteiten. Diverse edities hebben geleid tot duurzame initiatieven die ook na afloop van het project zijn blijven bestaan. Een belangrijk succes is de permanente impact op deelnemers, buurtnetwerken en wijkinitiatieven.

[4] De positieve effecten worden onderschreven door een impactrapportage over de editie van 2025: https://www.dewijkdewereld.nl/wp-content/uploads/2025/11/Impactrapportage-De-Wijk-De-Wereld-2025.pdf



Tegelijkertijd blijft borging een aandachtspunt. Er bestaat het risico dat opgebouwde netwerken en initiatieven afnemen wanneer de projectmatige ondersteuning stopt. Dit inzicht heeft geleid tot een sterkere focus op langdurige wijkverbindingen, co-creatie met bewoners en het stimuleren van initiatieven die ook na afloop van een project zelfstandig kunnen voortbestaan.

Een andere belangrijke les is dat participatie niet vanzelf ontstaat, maar vraagt om actieve benadering, vertrouwen en langdurige aanwezigheid in de wijk. Persoonlijk contact, het ophalen van verhalen en het bieden van een laagdrempelige manier om mee te doen blijken cruciale succesfactoren. Ook werd duidelijk dat gezamenlijke activiteiten rondom ontmoeting en cultuur een krachtige manier zijn om verbinding tussen bewoners tot stand te brengen. Daarnaast blijft het belangrijk om wijkpartners vroegtijdig te betrekken, kennis en ervaringen te delen en te investeren in blijvende relaties met bewoners en lokale organisaties.

De komende periode staat in het teken van verdere verduurzaming van de resultaten en het versterken van de verbinding tussen bewoners, wijkinitiatieven en culturele instellingen. Daarbij wordt ingezet op het ondersteunen van initiatieven die uit eerdere edities zijn ontstaan, het bereiken van nieuwe bewonersgroepen en het doorontwikkelen van een werkwijze waarin bewoners een actieve en leidende rol kunnen blijven vervullen. Ook blijft aandacht bestaan voor het vergroten van toegankelijkheid en inclusiviteit binnen het culturele aanbod.

Verhaal: https://wijkvernieuwing.groningen.nl/groninger-verhalen/de-wijk-is-de-wereld-de-wereld-is-de-wijk

Project 3f: Samen Sterk Vinkhuizen

Het project ‘Samen Sterk Vinkhuizen’ richt zich op het versterken van de sociale basis in de wijk Vinkhuizen door het opbouwen en onderhouden van een veilige, positieve en duurzame gemeenschap van inwoners, vrijwilligers, verenigingen en maatschappelijke organisaties. Ooit begon het met ‘samen financieel sterk’, maar al na een half jaar werd de hele leefwereld van inwoners bereikt, waardoor de focus verschoof naar samenlevingsopbouw. De kern van deze aanpak is het creëren van verbindingen tussen bewoners en het stimuleren van gelijkwaardige samenwerking, waarbij inwoners zelf centraal staan in de ontwikkeling van hun wijk.

Sinds de start in 2022 is het project uitgegroeid tot een breed netwerk waarin bewoners, maatschappelijke organisaties en professionals samenwerken. WIJ-professio-



nals vervullen een belangrijke rol in de wijk, met verantwoordelijkheden die horen bij een professionele organisatie. Samen Sterk Vinkhuizen sluit hierop aan door vanuit een onafhankelijke positie een community-structuur te bouwen waarin bewoners op een laagdrempelige en veilige manier kunnen aanhaken. De aanpak kenmerkt zich door een langdurige aanwezigheid in de wijk, waarbij voortdurend wordt geïnvesteerd in relaties, vertrouwen en samenwerking.

Activiteiten zoals themaweken, werksessies, inspiratiebijeenkomsten en ondersteuning van bestaande initiatieven vormen belangrijke instrumenten om inwoners met elkaar te verbinden en hen te helpen bij vragen en uitdagingen. Zo wordt elk jaar de week van het geld georganiseerd, want zonder financiële zekerheid hebben inwoners amper ruimte voor iets anders. Daarnaast wordt actief gewerkt aan het bespreekbaar maken van onderliggende spanningen en belemmeringen die samenwerking in de weg kunnen staan.

Een ander belangrijk onderdeel van het project is het opleiden van een junior community builder uit de wijk. Deze bewoner wordt getraind, begeleid en gecoacht om uiteindelijk zelfstandig de rol van community builder te vervullen en vervolgens weer nieuwe bewoners op te leiden. Hiermee wordt gewerkt aan duurzame borging van de aanpak en wordt de afhankelijkheid van externe aanjagers verminderd.

De aanpak heeft geleid tot de ontwikkeling van een beginnende maar groeiende community waarin inwoners zich meer gezien, gehoord en gewaardeerd voelen. Er is een gevoel ontstaan van ‘samen sterk’: bewoners ervaren dat zij ertoe doen, mogen meedenken en ondersteund worden bij hun persoonlijke ontwikkeling. Dit draagt bij aan meer betrokkenheid bij de wijk en aan een sterkere sociale basis.

Tegelijkertijd bestaan er verschillende uitdagingen. Er zijn zorgen over de beschikbare tijd en middelen om de gewenste veranderingen te realiseren. In Vinkhuizen lopen veel projecten naast elkaar zonder voldoende afstemming, waardoor samenwerking soms moeizaam gaat. Ook geven inwoners geregeld aan een gebrek aan vertrouwen te hebben in de gemeente en andere organisaties. Dit vraag om een bredere cultuurverandering onder professionals en instellingen die in de wijk actief zijn.
Voor de komende jaren ligt de nadruk op het verder bestendigen van de community, het verbeteren van de samenwerking tussen alle

wijkpartijen, intensievere bewonersparticipatie en het opleiden van nieuwe community builders. Via gerichte communicatie, coaching, intervisie en structurele evaluatiemomenten monitort Samen Sterk Vinkhuizen hoe het staat met de normen en waarden, of de huidige aanpak nog werkt en of het project nog steeds bijdraagt aan een sterke sociale basis. Vinkhuizen ontwikkelt zich als een wijk waarin bewoners zich verbonden voelen, invloed ervaren op hun leefomgeving en gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor een veerkrachtige gemeenschap waarin het gezond en gelukkig leven is.

Website Samen Sterk Vinkhuizen:
https://vinkhuizen.nl/organizations/samen-sterk-vinkhuizen/

Project 3g: Bisschop Bekkers, school met wijkfunctie

Het project 'Bisschop Bekkers – wijkfunctie' heeft als doel het nieuwe schoolgebouw van Bisschop Bekkers in de wijk Paddepoel mede te exploiteren als wijkvoorziening en buurthuis. Het initiatief valt binnen het thema 'Beste Scholen' van het NPLV en loopt van mei 2026 tot juni 2028. De centrale ambitie is om van het nieuwe gebouw een ontmoetingsplek te maken die aansluit bij de behoeften van bewoners en bijdraagt aan de leefbaarheid van de wijk.

De afgelopen periode stond vooral in het teken van voorbereiding, organisatie en het creëren van draagvlak. Na een moeizaam jaar in 2025, gekenmerkt door personele wisselingen, zijn inmiddels twee mensen aangesteld die de ontwikkeling van de wijkfunctie gaan aanjagen in nauwe samenwerking met de schooldirecteur. Hiermee lijkt een stabiele basis voor langdurige samenwerking te zijn gelegd.

Een belangrijk resultaat is de participatie van wijkbewoners. Een actieve groep bewoners heeft afgelopen jaar meegedacht over de invulling van de wijkfunctie en ideeën aangedragen over de bijdrage die deze voorziening kan leveren aan Paddepoel. Dit heeft geleid tot draagvlak onder bewoners en bewonersorganisaties. Daarnaast is veel aandacht besteed aan het vinden van passende projectleiding. Er staat nu een team dat goed kan communiceren met bewoners en affiniteit heeft met de opgave. Ook zijn beheer- en onderhoudsafspraken tussen school, stichting en gemeente vastgelegd, waardoor een solide organisatorische basis is ontstaan.

Omdat het schoolgebouw pas in mei 2026 in gebruik is genomen, zijn er nog weinig concrete maatschappelijke resultaten zichtbaar ten aanzien van de bredere doelen van het NPLV. De opbrengsten liggen voorlopig vooral op procesniveau: draagvlak, eigenaarschap, samenwerking, afspraken en een goede voorbereiding. Verwacht wordt dat de daadwerkelijke effecten op leefbaarheid, participatie en sociale samenhang zich in de komende jaren zullen ontwikkelen.

Er zijn ook zorgen. Het succes van de wijkfunctie hangt sterk af van de betrokkenheid en draagkracht van bewoners. Het is onzeker in welke mate een duurzame en succesvolle



invulling gerealiseerd kan worden. Daarnaast bestaat de vraag hoe behaalde resultaten op langere termijn kunnen worden geborgd, zeker gezien de druk op beschikbare budgetten.

Voor de komende periode staan het opstellen van een procesplan, het experimenteren met verhuur en gebruik van ruimtes en het organiseren van een breed toegankelijk kick-off evenement op de agenda. Daarbij werken school, bewonersorganisaties, gemeente en lokale projectleiders samen aan een toekomstbestendige wijkvoorziening. Als mogelijk concept wordt de familieschool onderzocht, waarin onderwijs, ontmoeting en ondersteuning voor wijkbewoners samenkomen om de kansengelijkheid te vergroten.

Website Bisschop Bekkers:
https://www.b-bekkers.nl/



Project 3h: Vervangende nieuwbouw IKC De Wegwijzer

Het project 'Vervangende nieuwbouw IKC De Wegwijzer' heeft als doel de realisatie van een nieuw schoolgebouw en een nieuwe gymzaal voor Integraal Kindcentrum (IKC) De Wegwijzer in de wijk Selwerd. Het project is gestart in 2024, heeft een looptijd van vier jaar en moet in 2028 worden afgerond. De nieuwbouw moet bijdragen aan een toekomstbestendige onderwijsvoorziening voor kinderen en gezinnen in Selwerd.

Het project verloopt momenteel volgens planning. Een belangrijke mijlpaal is dat de aanvraag voor de omgevingsvergunning medio juni wordt ingediend. Daarmee bevindt het project zich aan het einde van de ontwerpfase en kan worden toegewerkt naar de uitvoeringsfase. De voortgang wordt positief beoordeeld en er zijn op dit moment een grote vertragingen of knelpunten gemeld.

De nieuwbouw draagt naar verwachting bij aan meerdere doelstellingen van het NPLV. Het project wordt vooral gezien als een investering in de thema's leren, meedoen en leefomgeving. Een modern schoolgebouw en een eigentijdse gymzaal moeten bijdragen aan betere onderwijsvoorzieningen, een prettige leeromgeving en een wijk die beter aansluit op de behoeften van bewoners. Daarnaast wordt verwacht dat de nieuwe voorzieningen de sociale samenhang in de buurt kunnen versterken.

Bewoners zijn gedurende het proces actief betrokken. Er zijn twee inloopbijeenkomsten georganiseerd om omwonenden te informeren en hun vragen of zorgen te bespreken. Na het indienen van de vergunning volgt nog een derde bijeenkomst. Waar nodig worden daarnaast individuele gesprekken gevoerd met direct omwonenden. Deze aanpak moet zorgen voor draagvlak en een goede communicatie tussen projectorganisatie en buurtbewoners.

Voor de komende periode staan enkele cruciale stappen gepland. Allereerst moet de omgevingsvergunning worden verkregen. Daarna volgt de sloop van het huidige schoolgebouw en de aanbesteding van de uitvoerende partijen. Het uiteindelijke doel van deze stappen is om de bouw daadwerkelijk te kunnen starten en zo toe te werken naar een moderne, duurzame en toekomstbestendige onderwijsvoorziening voor de wijk.

Website De Wegwijzer:
https://www.ikc-dewegwijzer.nl/

Project 3i: Weerbare Wijken

Het project 'Weerbare wijken' is in 2025, de eerste jaarschijf van Regio Deal Groningen-Noord II, nog niet van start gegaan. We worden geconfronteerd met langdurige uitval. We hebben hiervoor (nog) geen vervangende capaciteit kunnen organiseren.

4. Conclusies

Alles bij elkaar genomen kunnen we concluderen dat de inzet vanuit de Regio Deal een positieve bijdrage levert aan de verschillende doelen van het NPLV Groningen-Noord. In de eerste jaarschijf van Regio Deal Groningen-Noord II, 2025, zijn daarvoor weer de nodige stappen gezet, ondersteund door een flinke dosis energie en enthousiasme van bewoners, professionals en betrokken organisaties.

We zijn in 2025 doorgegaan met het uitbouwen van de samenwerkingsstructuur waar we in de eerste Regio Deal Groningen-Noord al een basis voor hebben kunnen leggen. Op deze manier werken we verder aan het bereiken van het overkoepelende doel om de brede welvaart en de leefbaarheid dichter naar het niveau van het gemeentelijk gemiddelde te brengen. De projecten hebben een vervolg gekregen en worden doorontwikkeld, ze worden voor een deel opgeschaald naar andere noordelijke wijken en de samenwerking wordt steeds structureler ingebed, versterkt en/of geprofessionaliseerd. Barrières worden geslecht. We zien duidelijk voortgang, al blijft de leefbaarheid en de veiligheid in de noordelijke wijken de aandacht verdienen.



We zijn dankbaar voor de middelen om de aanpak in onze wijkvernieuwingswijken de komende jaren te kunnen voortzetten. Tegelijkertijd blijft het uitdagend om een antwoord te vinden op de vraag hoe we onze aanpak kunnen borgen voor de lange termijn. Complexe vraagstukken vragen immers om langdurige investeringen en een stabiele basis. Zodra de tijdelijke financiering stopt, lopen we het risico dat de zorgvuldig opgebouwde samenwerking tussen partners verdwijnt en dat kwetsbare doelgroepen onnodig terugvallen. Volharding, samenwerking en structurele financiering zijn en blijven essentieel om de ambities waar te kunnen maken.

Een ander aspect dat onze aandacht heeft, is het organiseren van effectieve sturing. We willen de resultaten en maatschappelijke effecten op onderdelen nog beter inzichtelijk maken. Hoewel het grote aantal projecten en ingrepen, waarvoor de middelen worden ingezet, sturing en verantwoording soms uitdagend maakt, blijven we ons hierin verbeteren.

5. Financiën

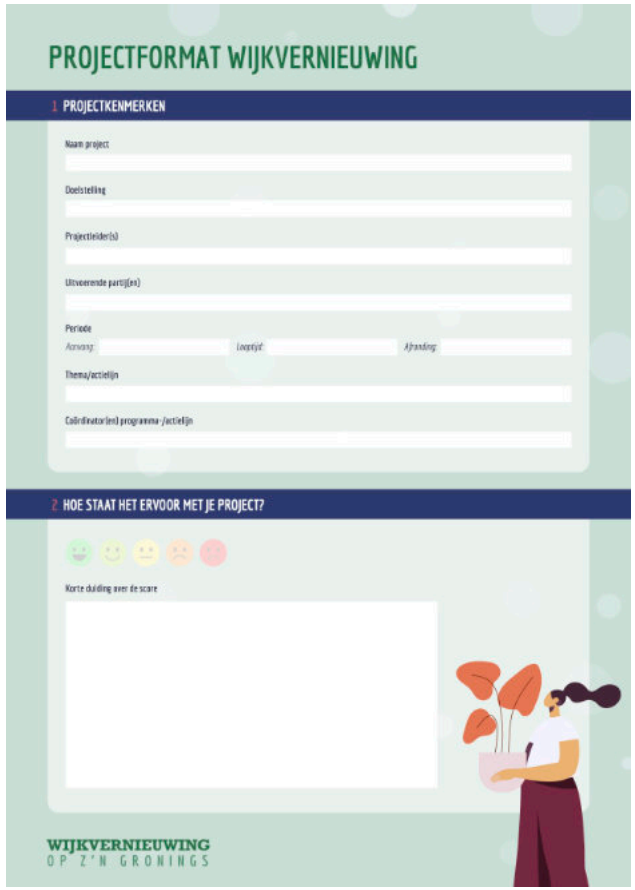
Vanaf de start zijn de middelen verdeeld over de verschillende domeinen. Dit heeft als doel het eigenaarschap te beleggen daar waar de uitvoering plaatsvindt. Via een ingericht tactisch overleg (TO) wordt het gesprek gevoerd met de budgethouders. Het TO stuurt op capaciteit, financiën en de voortgang van de uitvoeringsprogramma's binnen de Regio Deal. Hier komen ook de overige NPLV-budgetten samen, waardoor een integraal overzicht ontstaat van de volledige NPLV-opgave. Daarnaast blijft er voortdurend aandacht voor de sturing op en de verantwoording van de ingezette middelen. Met deze integrale aanpak willen we de samenhang versterken en de effectiviteit vergroten. Om goed zicht en grip te houden op het geheel, start in 2026 een financieel adviseur. De verschillende partijen die meewerken aan de Regio Deal werken van oudsher sectorgericht. Vanuit de integrale benadering van het NPLV is daarom gekozen voor een financieel adviseur die deze werkwijze ondersteunt. Deze adviseur opereert domeinoverstijgend, legt verbindingen tussen de verschillende partijen en draagt zorg voor een juiste inrichting van de financiële administratie.

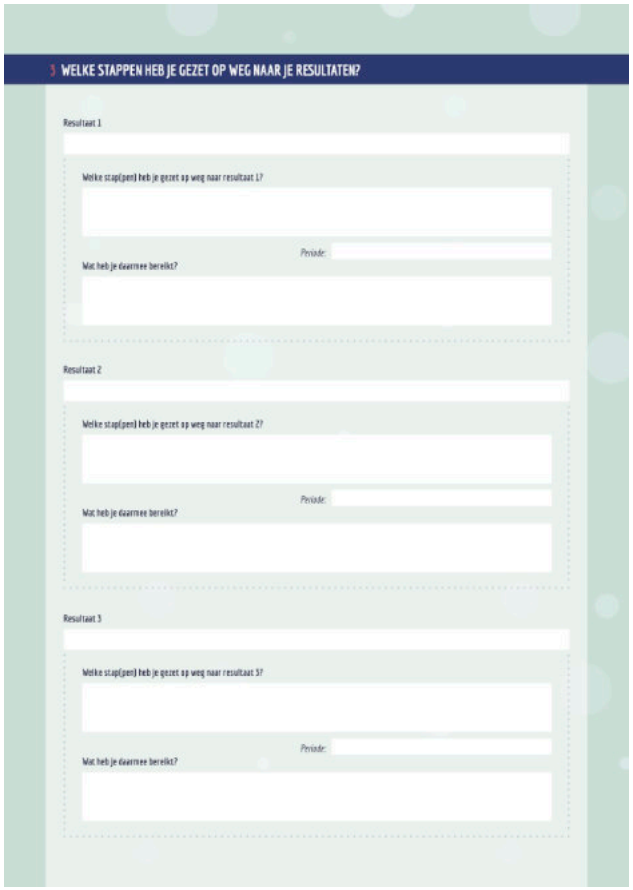
In 2025 zijn veel projecten opgestart. Doordat deze projecten zich grotendeels nog in de onderzoeks-, verkennings- en ontwikkelfase bevinden, blijven de uitgaven vooralsnog achter bij de planning. In de komende jaren zullen de projecten steeds meer in uitvoering komen, waardoor de uitgaven naar verwachting zullen toenemen.

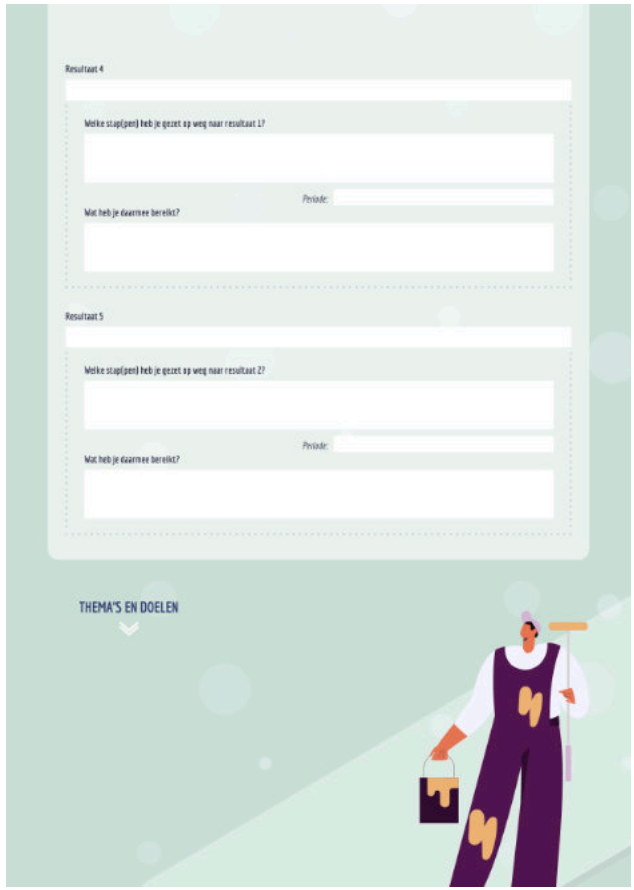


Actielijn	Realisatie rijksmiddelen 2025
Actielijn 1: Werken en leren	€ 914.781
Actielijn 2: Veilig zijn	€ 331.070
Actielijn 3: Meedoen	€ 200.669
VAT	*€ 46.812*
Realisatie totaal	**€ 1.493.332**

Bijlage 1 - Projectformat Wijkvernieuwing







4 THEMA'S EN DOELEN

Dragen de resultaten bij aan de thema's en doelen van de wijkvernieuwing?

n.v.t. ↓

Eigen leven en leefomgeving
- Meer inwoners voelen zich prettig, vertrouwd en thuis in hun eigen buurt
- Meer inwoners zijn tevreden over de mate waarin hun buurt aansluit bij hun behoeften
- Meer inwoners zijn gehecht aan hun eigen buurt en blijven daar het liefst zolang mogelijk wonen

Wonen
- Meer inwoners hebben een passende en betaalbare woning
- De woningvoorraad bestaat uit meer duurzame, energiezuinige woningen van een hogere kwaliteit
- De omgeving en voorzieningen in wijken sluiten beter aan op de behoeften en wensen van bewoners

Veilig zijn
- Meer inwoners voelen zich veilig thuis en in hun nabije leefomgeving
- Minder inwoners vertonen overlastgevend, ondermijnend en crimineel gedrag
- Meer kwetsbare inwoners zijn weerbaar tegen ongewenst gedrag en ondermijnende milieus

Werken
- Meer inwoners zijn maatschappelijk-economisch actief, bij voorkeur door middel van een betaalde (vaste) baan
- Meer inwoners hebben een stabiel en zelfstandig huishoudinkomen, voldoende om goed van rond te kunnen komen
- Minder inwoners hebben (een verhoogd risico op) problematische schulden die de eigen regie en zelfredzaamheid in de weg staan

Leren
- Meer (jonge) kinderen hebben een kansrijke start, waardoor het risico op vroegtijdige leer- en ontwikkelingsachterstanden wordt teruggedrongen
- Meer kinderen doen voldoende cognitieve en sociaal-emotionele vaardigheden op richting adolescentie, passend bij hun mogelijkheden en talenten
- Meer jongeren verlaten het onderwijs met een passende startkwalificatie en weten succesvol in te stromen op de arbeidsmarkt

Werken
- Meer inwoners gaan prettig met elkaar om, hebben oog voor elkaar en kunnen en staan voor elkaar klaar
- Meer inwoners voelen zich betrokken hun directe omgeving en kunnen meedoen aan de ontwikkelingen in de buurt
- Meer inwoners hebben vertrouwen in de lokale overheid en maatschappelijke instanties, en voelen zich gehoord en gezien

Gezondheid
- Meer inwoners hebben regie over het eigen leven en kunnen voor zichzelf zorgen en hulp organiseren als dat nodig is
- Meer inwoners hebben een sterk sociaal netwerk waarop ze kunnen terugvallen
- Meer inwoners zijn in staat het eigen leven te leiden ondanks/dankzij aan ondersteunende instanties

Kun je een toelichting geven op deze waardering?

Zijn er thema's en doelen waarvan het project onverwacht heeft bijgedragen?



5 SUCCESSEN EN ZORGEN

Wat zijn je successen en zorgen?

Wat zijn de geleerde lessen?

Leidt dat tot een interventie of koerswijziging? Zo ja, welke?



6 SAMENWERKING

Op welke wijze en in welke fase zijn inwoners betrokken bij het project?

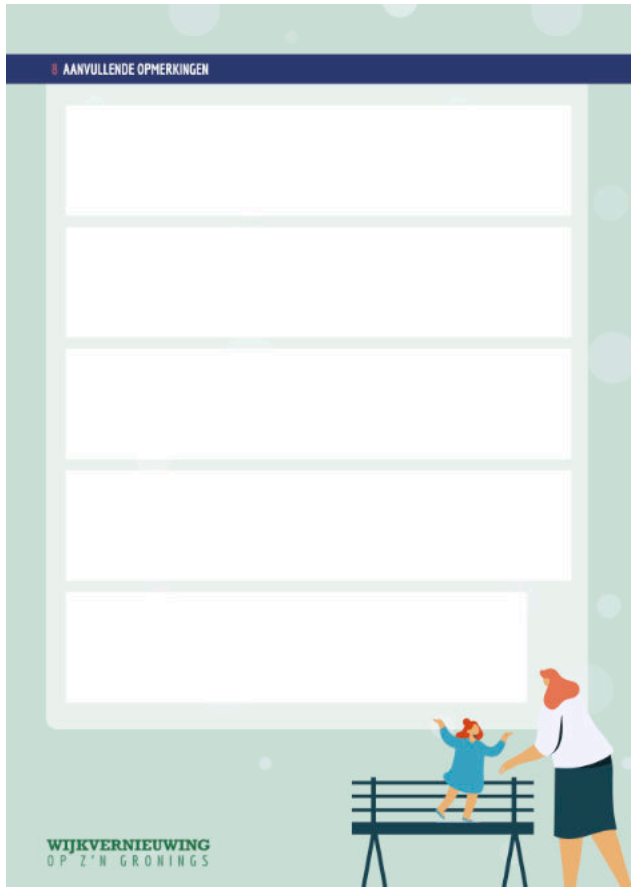
Welke partijen zijn betrokken bij het project en wat was hun rol en inbreng?

Partij en rol:		*Inbreng:*
	→	
	→	
	→	
	→	
	→	

Zijn er acties te benoemen om de samenwerking te verbeteren?

7 VOORUITBLIK KOMENDE PERIODE

Wat zijn de volgende stappen om te komen tot je projectresultaten?		Wat gaan we daarmee bereiken?
	→	
	→	
	→	
	→	
	→	


8 AANVULLENDE OPMERKINGEN
WIJKVERNIEUWING
OP Z'N GRONINGS






TREBBE

